

EUROPEES PARLEMENT

2014 - 2019

Commissie cultuur en onderwijs

2014/2235(INI)

7.5.2015

ADVIES

van de Commissie cultuur en onderwijs

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake de totstandbrenging van een concurrerende EU-arbeidsmarkt voor de 21e eeuw: afstemming van vaardigheden en kwalificaties op de vraag en kansen voor werk, als manier om de crisis te overwinnen (2014/2235(INI))

Rapporteur voor advies: Ilhan Kyuchyuk

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. wijst erop dat de behoeften van de arbeidsmarkt snel veranderen, net als vaardigheden, de techniek en de werkgelegenheid; is van mening dat een van de redenen voor de hoge werkloosheid in de EU gelegen is in de discrepantie tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden: in 2014 konden miljoenen vacatures niet worden vervuld omdat het aan adequaat geschoolde werknemers ontbrak; benadrukt dat er behoefte is aan een globale langetermijnstrategie, in combinatie met onmiddellijke maatregelen, om de onderwijsstelsels op alle niveaus, ook de beroepsopleidingen, aan te passen aan de huidige en toekomstige behoeften van de arbeidsmarkt; moedigt in dit verband aan tot nauwere samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, zodat werkgevers betrokken worden bij de ontwikkeling en beoordeling van studieprogramma's om ervoor te zorgen dat de vaardigheden waar de arbeidsmarkt om vraagt, op doeltreffende wijze worden ontwikkeld;
2. is van mening dat alleen investeren in de aansluiting van vaardigheden op de vraag vanuit de arbeidsmarkt - om banenkansen te creëren - niet voldoende is om economisch herstel na de crisis te garanderen; onderstreept dat het gebrek aan banen over het algemeen een gevolg is van een gebrek aan groei in Europa en dat discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden momenteel nog niet de belangrijkste oorzaak zijn van de hoge werkloosheidscijfers; is evenwel ook van mening dat de bestaande discrepanties een toenemend probleem worden naarmate de economie zich geleidelijk herstelt, en dat daarom de pogingen om onderwijs, opleiding en de arbeidsmarkt dichter bij elkaar te brengen, op alle niveau voortdurend moeten worden versterkt; herhaalt dat slimme, duurzame en inclusieve groei en nieuwe banen in Europa tot stand moeten worden gebracht via een holistische benadering, met een duidelijke sociaaleconomische visie die steunt op een sterke, slimme, geschoolde beroepsbevolking die in de behoeften van de arbeidsmarkt kan voorzien;
3. benadrukt het belang van EU-initiatieven om voor meer transparantie op de arbeidsmarkt en in de onderwijsstelsels te zorgen, de mobiliteit te stimuleren en kansen te creëren, zoals het Europees kwalificatiekader, het Europass-cv, het Europees vaardighedenpaspoort, het Europees portaal voor beroepsmobiliteit (EURES), de kennisallianties en de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen; wenst dat aan deze initiatieven meer bekendheid wordt gegeven om de situatie op de Europese arbeidsmarkt te verbeteren;
4. benadrukt dat initiatieven ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, zoals de jongerengarantieregeling, het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief en het EU-vaardighedenpanorama, moeten worden voortgezet en zelfs uitgebreid, zowel qua looptijd als qua middelen; onderstreept dat het EU-vaardighedenpanorama een centraal punt is dat toegang biedt tot informatie over de vereiste vaardigheden in beroepen en sectoren in Europa; onderstreept dat de op de website van het panorama beschikbare informatie een hulpmiddel voor beleidsmakers en alle betrokkenen kan zijn om met meer kennis van zaken besluiten te nemen, teneinde een duurzame integratie van jongeren op de

arbeidsmarkt te bereiken en de overgang van onderwijs naar werk te vergemakkelijken;

5. benadrukt dat jongeren vaak steeds meer moeilijkheden ondervinden bij de overgang van onderwijs naar werk en daardoor gewoonlijk meer kans lopen om werkloos te worden of in een onzekere baan van lage kwaliteit terecht te komen;
6. wijst op het belang van het ESCO-initiatief (Europese vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen) om in 25 Europese talen de voor de EU-arbeidsmarkt relevante vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen alsmede de bijbehorende onderwijs- en opleidingsvereisten per categorie te publiceren;
7. onderstreept dat in het onderwijs en de beroepsopleiding op alle niveaus ondernemerschapslessen moeten worden opgenomen, want het in een vroeg stadium stimuleren van ondernemerschap bij jongeren is een doeltreffende manier om de werkloosheid en met name de jeugdwerkloosheid tegen te gaan; dringt in dit verband aan op een actieve dialoog en samenwerking tussen de academische wereld en het bedrijfsleven met het oog op de ontwikkeling van onderwijsprogramma's die jongeren de nodige vaardigheden en competenties bijbrengen;
8. wenst een beter inzicht in de vaardigheden waar nu en in de toekomst behoefte aan is, en uitbreiding van het bestaande EU-vaardighedenpanorama om vaardighedentekorten in specifieke sectoren, beroepen en regio's beter in kaart te brengen en ervoor te zorgen dat de informatie over verschuivingen in de benodigde vaardigheden wordt verzameld, verwerkt en doorgespeeld aan beslisorganen en overheden, onderwijs- en opleidingsinstellingen en werkgevers, zodat beter op toekomstige trends kan worden geanticipeerd;
9. wijst nogmaals op het belang van beroepsonderwijs en -opleiding (BOO) om de kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren en de weg naar beroepskwalificaties voor jongeren te openen; verzoekt de Commissie en de lidstaten de relevantie van BOO voor de arbeidsmarkt te vergroten door hiervan een integraal onderdeel van het onderwijsstelsel te maken en in deze context hoge kwalificatienormen en kwaliteitsborging te garanderen;
10. dringt er bij de lidstaten op aan kwalitatief goede stage- en leerlingstelsels goed te keuren, zodat jongeren aan innovatieve projecten met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, technieken of markten kunnen werken, met duidelijke verbindingen naar de bestaande onderwijsprogramma's, om hun grotere kansen te geven om een brug naar de arbeidsmarkt te bouwen en nuttige werkgerelateerde vaardigheden te verwerven;
11. wijst op de belangrijke rol van onderwijs- en opleidingsinstellingen bij de ontwikkeling van de vaardigheden en competenties van studenten; verzoekt de Commissie en de lidstaten een kwalitatief goede, gerichte beroepskeuzeadviesering gedurende de gehele schooltijd te ontwikkelen, om jongeren te helpen de juiste keuzes te maken met betrekking tot onderwijs en carrière;
12. wijst op het belang van duale onderwijs- en opleidingsprogramma's, waarin theorie en praktijk worden gecombineerd en die een centrale rol spelen bij de ontwikkeling van vaardigheden en competenties die aansluiten bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt, en moedigt de lidstaten aan om dergelijke programma's in hun curricula op te nemen,

teneinde de praktische ervaring te bieden die nodig is om soepel vanuit onderwijs en opleiding door te kunnen stromen naar de arbeidsmarkt;

13. onderstreept dat de maatregelen ter vermindering van het percentage vroegtijdige schoolverlaters tot onder de 10 % in 2020, zoals overeengekomen in de Europa 2020-strategie, moeten worden versterkt en gericht ingezet, in het besef dat schooluitval een hardnekkig probleem in de EU is dat nadelige gevolgen heeft voor de inzetbaarheid en de maatschappelijke integratie van de betrokken jongeren;
14. herinnert eraan dat investeren in onderwijs en het ontwikkelen van vaardigheden die aansluiten bij de wensen van de arbeidsmarkt en de samenleving essentieel is voor groei en concurrentiekracht, alsmede voor het Europese bewustzijn, de persoonlijke ontwikkeling en het zelfvertrouwen; wijst erop dat ondernemerschap de ontwikkeling vereist van horizontale vaardigheden, zoals creativiteit, kritisch denkvermogen, teamwerk en zin voor initiatief, die bijdragen tot de persoonlijke en professionele ontwikkeling van jongeren en het mogelijk maken dat zij de arbeidsmarkt eerder betreden; benadrukt dat dergelijke investeringen ondersteund moeten worden door een sterkere synergie tussen Europese en nationale initiatieven, met een inbreng voor de diverse onderwijs- en opleidingssectoren alsmede andere relevante sectoren, zoals het werkgelegenheidsbeleid, het sociaal beleid, het jongerenbeleid en de cultuur, naast nauwere samenwerking met alle belanghebbende partijen, zoals de sociale partners en de bedrijven, om te bereiken dat de curricula afgestemd blijven op de behoeften op de arbeidsmarkt;
15. wijst er nogmaals op dat de lidstaten zich verplicht hebben tot investeringen in het hoger onderwijs en dringt in het licht daarvan aan op een geleidelijke verbetering van de onderwijs- en opleidingsnormen in de Europese onderwijsstelsels; verzoekt de lidstaten investeringen in het onderwijs als essentieel aan te merken, zich ertoe te verplichten om ten minste 2 % van hun bbp in deze sector te investeren en het onderwijs van bezuinigingen te vrijwaren; verzoekt de Commissie de rol van het onderwijs in de Europa 2020-strategie verder te vergroten, door de globale doelstellingen van het strategische kader Onderwijs en Opleiding 2020 te koppelen aan de herziening van Europa 2020;
16. onderstreept dat permanent investeren in menselijk kapitaal en vaardigheden, en met name in de bijscholing van de huidige beroepsbevolking en ongeschoolde krachten, van essentieel belang is om langdurige werkloosheid tegen te gaan en meer mensen toegang tot kwaliteitsbanen te kunnen geven; verzoekt de EU duidelijke eindtermen vast te stellen voor permanente educatie in ontbrekende vaardigheden en het opleidings- en onderwijsaanbod in communicatie, talen en digitale vaardigheden uit te breiden voor oudere werknemers en met name voor laaggeschoolden van boven de 30 en voor vroegtijdige schoolverlaters;
17. is van mening dat onderwijs cruciaal is om meer onderzoeks- en innovatieresultaten te bereiken, zodat meer werkgelegenheid voor hooggeschoolden kan worden gecreëerd en daardoor weer het concurrentievermogen van de Europese economie wordt vergroot;
18. benadrukt dat het van belang is voor gelijke kansen en een toegankelijk onderwijs- en opleidingsstelsel te zorgen, met name voor benadeelde groepen, en doeltreffende steun te verlenen bij het tegengaan van sociale uitsluiting en bij het toegankelijker maken van werk;

19. wijst op de belangrijke rol van het niet-formele en informele leren, vrijwilligerswerk en een leven lang leren bij de ontwikkeling van vaardigheden en kwalificaties, met name horizontale vaardigheden, bijvoorbeeld op het gebied van ondernemerschap, ICT, persoonlijke vaardigheden en talenkennis, die in veel situaties van pas komen; verzoekt de EU de toegang tot de volwasseneneducatie en het tweedekansonderwijs te verbeteren; dringt aan op de validering en erkenning van niet-formeel en informeel leren door werkgevers en onderwijsinstellingen;
20. onderstreept dat het van belang is in het kader van een leven lang leren digitale vaardigheden te ontwikkelen, nieuwe media en nieuwe technologie in de curricula op te nemen en bij leerlingen van jongs af aan en gedurende de hele onderwijscyclus de digitale en mediageletterdheid te ontwikkelen; benadrukt dat er innovatieve leermethoden moeten worden ontwikkeld en dat de beschikbaarheid van onderwijs online of op afstand moet worden uitgebreid met behulp van open leermiddelen (OER) waarmee iedereen dezelfde toegang tot onderwijs en opleiding heeft; verzoekt de Commissie en de lidstaten steun te geven om te bereiken dat alle instellingen voor onderwijs en beroepsopleiding toegang hebben tot informatie- en communicatietechnologie; stelt dat leraren bijscholing moeten krijgen die op deze vaardigheden is afgestemd en laat zien hoe zij doeltreffend aan jongeren kunnen worden bijgebracht;
21. onderstreept de centrale rol van docenten en opleiders met het oog op de toekomstige ontwikkeling van hun leerlingen; steunt de diverse initiatieven om het tekort aan gekwalificeerde leerkrachten en opleiders in de lidstaten te verhelpen, en beveelt aan om verdere pogingen te ondernemen, o.a. door modernisering van de curricula en bijscholing, om leraren en opleiders aan te trekken, aan te werven en op te leiden; verzoekt de lidstaten de vakbekwaamheid van de leraren en opleiders verder te ontwikkelen en hun permanente bijscholingsmogelijkheden en steun te geven en voorwaarden te scheppen waaronder zij optimaal les kunnen geven, met name op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding, horizontale vaardigheden en volwassenenonderwijs;
22. herinnert eraan dat mensen tijdens een economische recessie moeilijker een baan vinden en soms werk moeten aanvaarden waarvoor minder onderwijs vereist is dan zij gevolgd hebben; onderstreept dat groei door het scheppen van geschoolde banen en het stimuleren van nieuwe werkgelegenheid door investeringen in nieuwe sectoren te ondersteunen, goede middelen zijn om de omvang van het verschijnsel overkwalificatie in de EU-landen terug te dringen;
23. onderstreept dat er voor flexibele overstapmogelijkheden moet worden gezorgd tussen hoger onderwijs, middelbaar onderwijs, tertiair onderwijs en beroepsonderwijs en -opleiding en tussen formeel, niet-formeel en informeel onderwijs; benadrukt het belang van de overdracht van studiepunten en de erkenning van academische en gelijkwaardige beroepskwalificaties en van studieperioden in het buitenland, in het bijzonder wanneer zij zijn verkregen via studie aan andere universiteiten, bijvoorbeeld in het kader van het Erasmus+-programma; onderstreept dat een doeltreffende, onafhankelijke kwaliteitsborging een voorwaarde is om de erkenning van kwalificaties te verbeteren;
24. wijst erop dat de EU te maken heeft met een tekort aan mensen die een STEM-opleiding (natuurwetenschappen, technologie, ingenieurswetenschappen en wiskunde) hebben

gevolgd, terwijl er een overaanbod is van afgestudeerden in de sociale wetenschappen; is van mening dat er op Europees en nationaal niveau extra initiatieven nodig zijn om de knelpunten in de STEM-studierichtingen en het overeenkomstige banenaanbod aan te pakken; beveelt de Commissie en de lidstaten aan maatregelen te nemen om de attractiviteit en waarde van de STEM-vakken te vergroten en jongeren, en met name vrouwen, aan te moedigen om aan een STEM-studie te beginnen;

25. onderstreept dat het van belang is om al op zeer jonge leeftijd in te gaan op de behoeften van kinderen op school; beveelt de lidstaten aan innovatieve maatregelen goed te keuren en op te nemen in de leerprocessen op school en daarbuiten, en de schoolomgeving, de lesmethoden en de vaardigheden van de leerkrachten aan te passen of te actualiseren; stelt voor de schoolcurricula zodanig aan te passen dat klassen tijdens het schooljaar een bezoek aan andere landen brengen, zodat het onderwijs al zeer vroeg ook buiten het klaslokaal plaatsvindt;
26. wijst erop dat er ook in de 21e eeuw nog plaats is voor traditionele knowhow die stabiele banen oplevert die niet kunnen worden uitbestede, en die de basis vormt voor een aantal gebieden waarop Europa uitblinkt; vraagt om steun, zodat deze traditionele vaardigheden in stand worden gehouden en via opleidingen kunnen worden doorgegeven aan toekomstige generaties, waarbij zij, waar mogelijk, moeten worden gecombineerd met nieuwe inzichten, o.a. digitale vaardigheden, om maximaal van hun potentieel te profiteren;
27. merkt op dat de EU berust op het beginsel van vrij verkeer van personen, niet op de laatste plaats werknemers; wijst erop dat het belangrijk is dat het leren van talen, en met name Europese talen, een onderdeel van het permanente leerproces wordt dat moet worden aangemoedigd, omdat het de mobiliteit van werknemers ten goede komt en het spectrum van arbeidsmogelijkheden verbreedt;
28. dringt aan op een toekomst- en resultaatgerichte Europese vaardighedenstrategie als leidraad voor de nationale strategieën op dit gebied, en wenst dat deze in de nationale banenplannen worden geïntegreerd en tevens een globaal kader bieden voor de sectorale actieplannen die in het werkgelegenheidspakket worden voorgesteld;
29. wijst erop hoe belangrijk het is om het Bolognaproces nieuw leven in te blazen en de kans te benutten die de ministersconferentie in Erevan in mei 2015 biedt om een begin te maken met nieuwe, geavanceerdere samenwerkingsvormen, die onverwijld in de praktijk moeten worden gebracht;
30. is van mening dat de Commissie erop moet toezien dat het Erasmus+-programma – met al zijn verschillende acties, waaronder de sportcomponent – naar behoren wordt uitgevoerd; acht het van belang dat de deelnamevoorwaarden worden vereenvoudigd, zodat het programma zoveel mogelijk personen en organisaties kan bereiken;
31. is van mening dat de synergie die kan worden bereikt met sport, een van de sterke punten van de Europese economie, moet worden benut om onze jongeren meer kans te geven om aan werk te komen;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	5.5.2015
Uitslag eindstemming	+: 22 -: 4 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Kshetu Kyenge, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Hermann Winkler